

that is grasp of vocabulary, grammar, ability to adequately perceive and create texts according to communicative tasks.

Comic tonality of the literary texts written by Dave Barry forms the carnival model of the world, special perception of the world, which arises in the form of phono-graphic and stylistic devices. Among the most specific phono-graphic devices italics, graphic signs, capitalization are singled out. Stylistic devices are represented by allusion, paradox, self-irony, hyperbole in Dave Barry's text of art.

Keywords: *humorous communication, idiodiscourse, carnival consciousness, creativity, linguo-creative thinking.*

УДК 811.111:[81'373:61

Соляненко О. Л.

Запорізький державний медичний університет

ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЕННЯ ТА ВЖИВАННЯ АБРЕВІАТУР МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В АНГЛОМОВНИХ ІСТОРІЯХ ХВОРОБ

У статті проаналізовано творення та вживання різних видів абревіатур (скорочень) в англomовних історіях хвороб. Акцентовано увагу на існуванні різних поглядів лінгвістів на класифікацію та особливості творення скорочень лексичних одиниць медичної англomовної термінології. Розглянуто варіанти вживання можливих абревіатур медичних термінів, які використовуються при описі хвороб травної, нервової, серцево-судинної та дихальної систем.

Ключові слова: *абревіатура, медична термінологія, скорочення англійських медичних термінів, англomовні історії хвороб, особливості вживання англійських медичних термінів.*

Спеціалісту в галузі лінгвістики відомо, що абревіація – це один із способів утворення термінів. Сучасна медична термінологія – одна із найскладніших і найбільших систем термінів у змістовному відношенні. Останнім часом в історіях хвороб вітчизняні та закордонні лікарі часто вживають значну кількість скорочень та абревіатур, що є безпосереднім результатом сучасного розвитку інформаційних технологій. Це відбувається тому, що більшість нових термінів громіздкі і незручні у вживанні. А абревіатури ж, маючи невелику кількість графічних знаків, несуть у собі досить об'ємний інформаційний зміст. Якби не було скорочень, об'єм записів в історіях хвороб пацієнтів був би непомірно великим, що призвело б до перетворення історій хвороб в цілі томи рукописів. Англійська мова не є винятком. Щорічно лексика англійської мови у медичній сфері активно збагачується новими абревіатурами: акронімами та літерними скороченнями. Це викликано провідною роллю англomовних країн в розвитку медичної галузі, потребою в назвах нового обладнання, нових лікарських препаратів, лабораторних досліджень, методів лікування та інших.

В умовах світової глобалізації співпраця та взаємодія науковців, лікарів, студентів медичних вишів стала вкрай необхідною та доступною. Тому знання і досконале тлумачення сучасних англійських абревіатур є невід'ємною частиною професіоналізму фахівця будь-якої країни. Нерозуміння ж скорочень може призвести до ускладнень у лікуванні хворих або навіть бути небезпечним для здоров'я та життя пацієнта. У даній статті розглядаються особливості творення абревіатур, які вживаються в англomовному медичному дискурсі (на прикладах діагнозів історій хвороб пацієнтів, що страждають захворюваннями серцево-судинної, дихальної, травної та нервової систем).

Актуальність теми статті зумовлена необхідністю поглибленого теоретичного дослідження явища аббревіації та розшифровування змісту скорочень в англомовних історіях хвороб.

Мета дослідження – аналіз творення та вживання аббревіатур на матеріалі англомовних історій хвороб.

Питанням скорочень у лінгвістиці займалися вчені Д. І. Квеселевич, С. Ю. Климович, О. О. Селіванова, Ю. А. Зацний, Л. Г. Верба, Р. С. Микульчик, С. Шадиго, Є. О. Бирюкова, Ю. Г. Кочарян [4; 7; 2; 8]. Проблему аббревіації в сучасній медичній термінології вивчають Н. П. Литвиненко, І. В. Кучеренко, М. Каспроук, Л. Ю. Зубова, С. Пахомов та інші [15; 16].

У сучасній лінгвістиці існують різноманітні визначення терміна “аббревіатура”. Так, СУМ пропонує тлумачення цього терміна як слова, що “утворене скороченням двох або кількох слів, складів чи літер” [19]. Окрім того, зазначається, що аббревіатура – це “загальноприйняті скорочення слів на письмі... **(1) Літерна аббревіатура**, *лінгв.* – складноскорочене слово, компонентами якого є початкові літери слів... **(2) Поскладова аббревіатура**, *лінгв.* – складноскорочене слово, компонентами якого є початкові склади відповідних повних слів” [19]. В інших лінгвістичних джерелах науковці В. І. Зевако, Д. І. Ганич, І. С. Олійник та О. О. Селіванова трактують термін “аббревіатура” як “скорочене складне слово..., утворене з початкових звуків, назв початкових літер чи початкових частин слів, на основі яких твориться скорочення” [17, с. 7] або “...іменник, творений шляхом скорочення простого слова або компонентів складного слова чи елементів твірного словосполучення до рівня звуків або букв, складів чи інших фрагментів слів” [7, с. 8]. У багатьох англійських словниках поняття аббревіатури трактується як скорочена форма слова або фрази: “A shortened form of a word or phrase used chiefly in writing to represent the complete form” [26], “A short form of a word or phrase” [20]. У даній статті термін *аббревіатура* розглядається як будь-яке скорочення.

Вітчизняні науковці Л. Г. Верба і Й. М. Перкатюк вважають скорочення найпродуктивнішим типом словотвору [2; 6]. І. В. Корунець виділяє створення аббревіатур як засіб появи нових слів (неологізмів). “As a word-forming means it represents a generally common type of word-formation in the contrasted languages, though it is not devoid of some national divergences either” [5, с. 158].

Існують різні погляди на класифікацію аббревіатур. Так, В. І. Квеселевич виділяє 5 видів аббревіатур (Acronyms, Alphabetic abbreviations, Compounds abbreviations, Graphic abbreviations, Latin abbreviations) [4], Б. А. Гончаров – 4 (Ініціалізми, Акроніми, Скороченні слова, Телескопізми (злиття)) [3], а Т. І. Абрекова взагалі поділяє аббревіатури тільки на 2 групи: прості і складні [1]. Розглянувши ці та деякі інші погляди, ми дійшли висновку, що у сучасному мовознавстві немає сталої класифікації аббревіатур. Стосовно ж письмової мови медицини, питання класифікації аббревіатур, які зустрічаються в будь-яких сучасних англомовних історіях хвороб, вченими-філологами поглиблено та досконало не вивчалось. Власний погляд на класифікацію медичних скорочень запропонував американський лікар Дж. Берман у своїй роботі “Pathology Abbreviated: A Long Review of Short Terms” : “There were 6 nonexclusive groups of abbreviations classed by expansion algorithm, as follows: (1) ephemeral; (2) hyponymous; (3) monosemous; (4) polysemous; (5) masqueraders of common words; and (6) fatal (abbreviations whose incorrect expansions could easily result in clinical errors“ [10, p. 347].

Під час роботи з англомовними історіями хвороб (серцево-судинної, дихальної, травної та нервової систем) зроблено висновок, що в письмовій мові медицини мають

місце найрізноманітніші види скорочень. Тому при дослідженні було вирішено дотримуватися класифікації аббревіатур, згідно з якою вони поділяються на дві великі групи: графічну та лексичну [8]. Ця класифікація багаторівнева. Графічні та лексичні аббревіатури в свою чергу підрозділяються ще на декілька підгруп, у залежності від їх графічного оформлення, структури та вимови. За результатами дослідження практичного матеріалу було з'ясовано, що найбільш вживаними в історіях хвороб є лексичні аббревіатури, загальна кількість яких складає близько 90%. У свою чергу серед лексичних аббревіатур в розглянутих історіях хвороб травної системи зустрічаються ініціальні скорочення (алфавітизми, акроніми та змішані скорочення), аббревіатури, які складаються з поєднання початкових частин слів, аббревіатури змішаного типу та аббревіатури, які складаються з поєднання початкової частини одного слова з іншим цілим словом.

1. Ініціальні скорочення, а саме:

а) алфавітизми: *UC* [ju si] – *ulcerative colitis*, *MRT* [emɛr'te:] – *magnetic resonance therapy*, *GB* [dzi:bi] – *gallbladder*, *WHO* [ˈdʌbl ˈju: eɪtʃ ˈou] – *World Health Organization*;

б) акроніми (скорочення, які мають свою власну вимову): *CAP* [kæp] – *community-acquired pneumonia*, *GAVE* [geiv] – *gastric antral vascular ectasia*;

в) змішані скорочення: *NICU* [nik-ju] – *neonatal intensive care unit* та інші;

2. Аббревіатури, які складаються з початкових частин слів: *med lab* (*medical laboratory*), *CASEVAC* (*Casualty Evacuation*);

3. Аббревіатури змішаного типу, які складаються з початкових частин слів та початкових звуків: *AFib* – *atrial fibrillation*;

4. Аббревіатури, які складаються з поєднання початкової частини одного слова з іншим цілим словом: *C-spine* – *cervical spine*, *Rh-factor* – *Rhesus factor*.

Графічні скорочення вживають у значно меншій кількості (не більше 10%). Серед них в історіях хвороб травної системи найбільш розповсюдженими є комбіновані (67%): *Pa O₂* – *arterial oxygen*, *ALAT* – *alpha-1-antitrypsin*, *PCO₂* – *partial pressure of carbon dioxide*, *Sat O₂* – *oxygen saturation* та інші.

Тлумачення медичних аббревіатур потребує спеціальних знань у цій галузі та підвищеної уваги. Слід наголосити на виникненні можливих труднощів при перекладі англійських медичних омонімічних скорочень, кількість яких стрімко зростає. Так, *Medical Abbreviations and Pharmaceutical Abbreviations Dictionary* пропонує не один варіант тлумачення таких аббревіатур, як “PCT” та “AT” 1) PCT – *plasma clotting time*; PCT – *plasmacrit test*; PCT – *plateletcrit volume*; PCT – *primary care team*; 2) AT – *aortic valve*; AV – *arteriovenous*; AV – *atrioventricular*; AV – *abomasal volvulus* [24]. Зрозуміти тлумачення такої омонімічної аббревіатури можливо тільки при безпосередньому детальному вивченні історії хвороби будь-якої системи організму людини. Так, при роботі з історіями хвороб серцево-судинної, нервової та дихальної систем було виявлено, що кожне з наступних розглянутих лексичних скорочень може мати декілька різних значень. Так, наприклад,

– CT може означати: 1) *cerebral tumor* – “*The computed tomography showed a large, left frontotemporal CT*“, 2) *coronary thrombosis* “*There was no definite CT or recent infarction, though the symptoms of the final attack were surely suggestive*“, 3) *computed tomography* “*For further examination, CT scan of the chest was done and 3D and multiplanar reconstructions were performed*“ або “*A repeat CT of the chest 6 weeks later showed right-sided pleural thickening and the presence of a small asymptomatic subdiaphragmatic collection*”;

– NM може означати: 1) *nuclear medicine* – “*The patient received a radiation dose after undergoing this NM procedure*“, 2) *neomycin* – “*The effects of N. were determined*”

both when heart rate was maintained constant by electrical stimulation and when heart rate was not paced“, 3) Neuro Muscular – “At the end of surgery, the patient received neostigmine reversal of NMB. However, NM junction monitoring did not show the expected recovery, presenting residual paralysis“;

– BP – 1) blood pressure – “Unfortunately leucocyte counts and additional BP determinations were not made during the course of the infarction“, 2) bronchopleural – “During this admission, the patient coughed up surgical clips ... and the diagnosis of a trans-diaphragmatic collection leading to a BP fistula was made“, 3) bronchopulmonary – “A former male preterm of Caucasian ethnicity delivered at 29 weeks gestation developed severe BP dysplasia“;

– CSF– 1) calcium stone forming cerebrospinal fluid – “She (the patient) needs restaging with CT scan the chest and abdominal and examination of CSF“, 2) chronic fatigue syndrome – “The diagnosis of CFS was made according to the Holmes criteria, whereby the patient met both major clinical criteria 1 and 2, and 6 or more of the 11 symptom criteria and 2 or more of the 3 physical criteria, or 8 or more of the 11 symptom criteria“, 3) classical swine flu – “The risk of CSF (hog cholera) release was shown to be high, and improving the patient’s clinical diagnosis ability does not appear sufficient to effectively reduce this risk“, 4) colony-stimulating factor – “The laboratory data at admission indicated leukocytosis (35900/ μ l) and a high level of serum granulocyte-CSF (61pg/mg). Granulocyte-CSF producing gastric cancer was diagnosed by immunohistochemistry of biopsy specimen“, 5) contrast sensitivity function – “The reduced CSF of the amblyopic eye represents a neural loss of foveal function“, 6) coronary sinus flow – “The pressure waveform at this point appeared to be very similar to an expected pulmonary artery pressure tracing; however, it actually represented a CSF occlusion“, 7) cytostatic factor – “Thus, it was assumed that CSF inactivation is the primary cause of MPF inactivation on meiotic release“;

– ABG – 1) abnormal blood gas – “Due to low SatO₂ levels, ABG examination was performed, revealing PaO₂ 51 mm Hg, PCO₂ 50 mm Hg and pH 7.36” 2) air bone gap – “An audiogram showed a normal hearing threshold on the patient's affected left side, but a conductive hearing loss (30 dB with ABG of 10 dB) on the right side” 3) alveolar bone grafting – “The space of the upper left lateral incisor was opened using open coil spring; ABG was performed using an iliac bone graft“;

– P – 1) pulse – “Her BP is 120/70, P is 110, respirations 30 and T is 37°C” 2) pain – “He reports coughing up fresh blood and a sharp p. on the l. side of his chest on taking a deep breath” та інші.

Досить часто те саме слово може мати різне скорочене графічне написання. Так, слово “regular” або словосполучення “years old” в розглянутих історіях хвороб скорочувалось по-різному:

1) скорочення для “regular” – RGLR – “He was afebrile, with a blood pressure of 114/50 mmHg and a RGLR pulse rate of 61 beats per minute“; reg. – “Muscles: gen.development is satisfactory and absence of tenderness on palpation. Muscule strength is strong and muscular tone is reg.“; RG – “Despite being on RG isoniazid, rifampicin, pyrazinamide and ethambutol regimen, she did not improve but worsened clinically!“; R – “NEURO: Negative for R headache, gait disturbances“; Reg. – “It isn’t well understood why the embryos regress during this period but studies do show that using an ultrasound is no less as invasive as Reg. palpation “.

2) скорочення для “years old”: yo – “A 48 yo female came to outpatient department with chief complaints of low grade fever, mild cough, for 15 days, hoarseness of voice,

difficulty in swallowing and drooling of saliva for 2 days.“; y/o – *“The second op. was performed 6 months after the first op. when the pt was 53 y/o”*“.

Під час вивчення історій хвороб з точки зору вживання аббревіатур було з'ясовано, що серед вживаних в них скорочень міститься велика кількість різних усічень (“creation by shortening” or “clipping”). Іноземні лінгвісти Frank Nuessel, Donka Minkova, Monika Doherty, Robert Stockwell, Laurie Bauer, С. Шадико та інші розглядають такі слова як один із видів аббревіатури. “Clipping is the process of shortening a word without changing its meaning or part of speech” [9]. Англійські словники Concise Oxford Dictionary of Linguistics та A Dictionary of Linguistics and Phonetics таким чином трактують термін “усічення”: “Clipping – process of word-formation in which an existing form is abbreviated” [22]; “clipped forms or clippings are reductions of longer forms, usually removing the end of the word ..., but sometimes the beginning ..., or both beginning and ending together ...; and blends combine parts of two words ...” [23].

Оскільки в даній роботі під терміном “аббревіатура” запропоновано вважати будь-яке скорочення, доцільно розглянути це явище з точки зору усічення медичного поняття.

Учені залежно від місця розташування скороченої частини в слові поділяють усічення на:

1) **Final clipping** (від “apocope” – апокопа), при якому відбувається скорочення слова у зв'язку з усіченням його кінця. Поряд з загальновідомими скороченнями, такими як lab. – laboratory, doc.-doctor, op.-operation, в розглянутих історіях хвороб зустрічаються такі:

– syn. (syndrome) *“The Pt was diagnosed as having pseudohypoaldosteronism type 2 (Gordon’s syn.), on the basis of his hypertension, hyperkalemia, hyperchloremia, metabolic acidosis, low urinary potassium excretion, normal plasma aldosterone levels, normal creatinine clearance (normal renal function), and relatively low rate of development”*;

– detox. (detoxification) *“Indeed, he had made several attempts at detox., independently of any medical support”*;

– nat. (natural) *“The Pt. sought alternative drugs or opt to rely on nat. therapy in order to control his hypercholesterolemia”*;

– cath (catheter) *“During the procedure, the epidural cath was finally broken”*;

– supp (suppository) *“As the intravenous thyroxin was not available was started on rectal supp of thyroxin 250 µg per day”*.

2) **Initial (Fore) clipping** (від “apheresis” – аферезис). Відбувається відсікання початку слова:

– lyte – electrolyte – *“Multiple medical and psychiatric disciplines were consulted, and aggressive lyte monitoring and repletion were done”*;

– Crit – hematocrit – *“Patient was referred to the ICU with 20% crit, 2,300,000/mm³ red cells, 4,2 g/dL hg and was maintained with propofol and atracurium”*;

– -ve – positive або negative – *“Babinski’s sign was bilaterally -ve”* або *“This was subsequently treated and his human immunodeficiency virus (HIV) screen was -ve”*.

3) **Medial clipping** (від “syncope” – синкопа). Скорочення відбувається у середині слова:

– flu (influenza) – *“A buccal swab was -ve for flu A and B antigens, and no parasites were seen on a peripheral-blood smear”*;

– carbon (bicarbonate) – *“Although she had no manifest problems, on learning of her friend’s diagnosis she was afraid of also having carbon monoxide poisoning”*.

4) **Mix clipping** (змішане скорочення основи слова, тобто комбінація апокопи, афerezиса та синкопи):

– vitals (vital signs) – “*All vitals were stable*” або “*On triage in the hospital, the patient's vitals were: temperature 97.4, pulse 111, respirations 24, and blood pressure 117/88*”;

– breathalyser (breath analyser) – “*His wife, who is a nurse, began to document this phenomenon with a DOT approved alcohol breathalyzer*”;

– pulmotor (pulmonary motor) – “*All attempts at resuscitation, including artificial respiration, dilation of the sphincter ani, injection of adrenalin into the heart, the use of the pulmotor, etc., failed, and the patient was pronounced dead*”.

Серед скорочень грецьких та латинських понять, що складають понад 75% всієї медичної термінології, превалюють ініціальні скорочення, наприклад:

– a.c. або AC – before a meal (from Latin ante cibum) “*Since then she had been receiving ceph (cephalosporin) a.c. daily...*”;

– BID, bid, b.i.d. – twice a day (from Latin bis in die) “*He had a full recovery and was discharged on day 8 with a diagnosis of possible murine (endemic) typhus with instructions to complete a 10-day course of oral doxycycline (100 mg b.i.d.)*”;

– h.s. – at bedtime (from Latin hora somni) “*He is taking the albuterol/ipratropium nebulized treatments h.s., and is ready to switch back to bronchodilators via inhaler device*”;

– NB – note well (please pay attention) (from Latin nota bene) “*NB: she had no direct contact with animals*”;

– OD – right eye (from Latin oculus dexter) “*She denied visual problems with her OD*”;

– om – every morning (from Latin omni mane) “*The Pt was switched to high dose Caspofungin 100 mg om for 6 weeks, before starting on oral posaconazole 400 mg b.i.d. as suppressive therapy*”;

– on – every night (from Latin omni nocte) “*She had visual halluc on always in the same place*”;

– p.c. – after food (from Latin post cibum) after meals “*The pt also described reflux symptoms with acid brash, early satiety, and post-meal vomiting, occurring 30–60 min p.c.*”;

– SM – multiple sclerosis (from Latin sclerosis multiplex) “*The primary progressive form of SM is characterized from the onset by the absence of acute attacks and instead involves a gradual clinical decline*” [8; 9].

Такі скорочення складають 9% усіх виявлених при цьому дослідженні аббревіатур.

Слід зауважити, що найчастіше досліджені аббревіатури використовуються тільки в письмовій формі, а при вимові слова читаються повністю.

Усі типи розглянутих аббревіатур є самостійними термінами і збагачують термінологічну систему англійської мови в галузі медицини.

Сучасні словники медичних скорочень не можуть у повному обсязі задовольнити потреби професіоналів у розумінні тлумачень аббревіатур, які вживаються в англійськомовних історіях хвороб. Для покращення професійного спілкування є необхідним подальше вивчення питання використання медичних аббревіатур та розуміння їх значення з метою запобігання некоректного подвійного тлумачення.

Л і т е р а т у р а :

1. Арбекова Т. И. Лексикология английского языка : учебное пособие для 2–3 курсов институтов и факультетов иностранных языков / Т. И. Арбекова. – М. : “Высшая школа”, 1977. – 240 с.
2. Вербя Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та українських мов : посібник для перекладацьких відділень вузів / Л. Г. Вербя. – Вінниця : “Нова книга”, 2003. – 160 с.

3. Гончаров Б. А. Теорія і практика перекладу / Б. А. Гончаров // Республіканській міжвідомчий науковий збірник. – К. : Вища школа, 1991. – Вип. 17. – С. 143–153.
4. Квеселевич В. І. Практикум з лексикології сучасної англійської мови / В. І. Квеселевич, В. П. Сасина – Вінниця : Нова Книга, 2003. – 128 с.
5. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та українських мов. Навчальний посібник / І. В. Корунець. – Вінниця : “Нова книга”, 2003. – 464 с.
6. Перкатюк Й. М. Літерні аббревіатури, як новий тип слів у сучасній англійській мові / Й. М. Перкатюк // Іноземна філологія : республіканській міжвідомчий науковий збірник. – Львів, 1978. – Вип. 50. – С. 60–64.
7. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля – К., 2006. – 716 с.
8. Шадько С. Аббревіатури в русском языке (в сопоставлении с польским) : автореф. дис. ... док. филол. наук / С. Шадько. – М., 2000. – 45 с.
9. Bauer L. English Word-Formation “Cambridge textbooks in linguistics” / L. Bauer. – Cambridge University Press, 1993.
10. Berman J. J. Pathology Abbreviated: A Long Review of Short Terms / J. J. Berman // Archives of Pathology & Laboratory Medicine. – March 2004. – Vol. 128. – No. 3. – P. 347–352.
11. Case Reports in Gastrointestinal Medicine [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.hindawi.com/journals/crinm/contents/>
12. Case reports in Neurological Medicine [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://www.hindawi.com/journals/crinm/contents/>
13. Case Reports in Respiratory Medicine [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.hindawi.com/journals/crinm/contents/>
14. Case Reports in Vascular Medicine [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.hindawi.com/journals/crinm/contents/>
15. Kasprowicz M. Handling Abbreviations and Acronyms in Medical Translation [Electronic Resource] / M. Kasprowicz. – Mode of Access : <http://translationjournal.net/journal/52abbreviations.htm>
16. Pakhomov S. Abbreviation and acronym disambiguation in clinical discourse / S. Pakhomov, T. Pedersen, C. G. Chute // AMIA Annu Symp Proc. – 2005. – P. 589–593.

Лексикографічні джерела :

17. Ганич І. Д. Словник лінгвістичних термінів / І. Д. Ганич, І. С. Олійник. – К. : Вища школа, 1985. – 360 с.
18. Зевако В. І. Словничок лінгвістичних термінів (на допомогу студентів-філологів) / В. І. Зевако. – Тернопіль : Видавн.відділ ТЕПЮ, 2002. – 30 с.
19. Словник української мови : у 20 т. [Електронний ресурс] / НАН України, Укр. мов.-інформ. фонд. – К. : Наукова думка, 2010. – Режим доступу : <http://lcorp.ulif.org.ua/Exp1S/>
20. Cambridge Dictionary [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://uk.glosbe.com>
21. Concise Oxford Dictionary of Linguistics [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.oxfordreference.com/view/10.../acref-9780199202720>
22. Crystal D. A Dictionary of Linguistics and Phonetics [Electronic Resource] / D. Crystal. – Mode of Access : http://www.mohamedrabeea.com/books/book1_3891.pdf
23. Dictionary of Medical Terms. – London : A&C Black, 2006. – 290 p.
24. Medical Abbreviations and Pharmaceutical Abbreviations Dictionary [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.medilexicon.com/abbreviations>
25. The Acronym Finder [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.acronymfinder.com>
26. The Free Dictionary: Dictionary Encyclopedia and Thesaurus [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.thefreedictionary.com/>

References :

1. Arbekova T. Y. Leksykologhiya anhlyiskoho yazika. [Lexicology of the English language] : uchebnoe posobyie dlia 2–3 kursov institutov i fakultetov inostrannikh yazikov / T. Y. Arbekova. – M. : “Visshaia shkola”, 1977. – 240 s.
2. Verba L. H. Porivnialna leksykologhiia anhliiskoi ta ukrainskykh mov [Comparative lexicology of English and Ukrainian languages] : posibnyk dlia perekladatskykh viddilen vuziv / L. H. Verba. – Vinnytsia : “Nova knyha”, 2003. – 160 s.

3. *Honcharov B. A.* Teoriia i praktyka perekladu [Theory and practice of translation] / B. A. Honcharov // Respublikanskii mizhvidomchyi naukovyi zbirnyk. – K. : Vyshecha shkola, 1991. – Vyp. 17. – S. 143–153.
4. *Kveselevych V. I.* Praktykum z leksikolohii suchasnoi anhliiskoi movy [Practical studies on lexicology of modern English] / V. I. Kveselevych, V. P. Sasyna. – Vinnytsia : Nova Knyha, 2003. – 128 s.
5. *Korunets I. V.* Porivnialna typolohiia anhliiskoi ta ukrainskykh mov [Comparative typology of English and Ukrainian languages] : navchalnyi posibnyk. – Vinnytsia : “Nova knyha”, 2003. – 464 s.
6. *Perkatiuk I. M.* Literni abreviatury, yak novyi typ sliv u suchasni anhliiskii movi [Letter abbreviations as a new type of words in modern English] / I. M. Perkatiuk // Inozemna filolohiia : respublikanskii mizhvidomchyi naukovyi zbirnyk. – Lviv, 1978. – Vyp. 50. – S. 60–64.
7. *Selivanova O.* Suchasna linhvistyka : terminolohichna entsyklopediia [Modern linguistics : terminology encyclopedia] / O. Selivanova. – Poltava : Dovkillia – K., 2006. – 716 s.
8. *Shadiko S.* Abrevyatury v russkom yazyke (v sopostavlenyy s polskym) [Abbreviations in Russian (in comparison with Polish)] : avtoref. dys. ... dok. fylol. nauk / S. Shadyko. – M., 2000. – 45 s.
9. *Bauer L.* English Word-Formation “Cambridge textbooks in linguistics” / L. Bauer. – Cambridge University Press, 1993.
10. *Berman J. J.* Pathology Abbreviated: A Long Review of Short Terms / J. J. Berman // Archives of Pathology & Laboratory Medicine. – March 2004. – Vol. 128. – No. 3. – P. 347–352.
11. Case Reports in Gastrointestinal Medicine [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.hindawi.com/journals/crinm/contents/>
12. Case reports in Neurological Medicine [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://www.hindawi.com/journals/crinm/contents/>
13. Case Reports in Respiratory Medicine [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.hindawi.com/journals/crinm/contents/>
14. Case Reports in Vascular Medicine [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.hindawi.com/journals/crinm/contents/>
15. *Kasprowicz M.* Handling Abbreviations and Acronyms in Medical Translation [Electronic Resource] / M. Kasprowicz. – Mode of Access : <http://translationjournal.net/journal/52abbreviations.htm>
16. Pakhomov S. Abbreviation and acronym disambiguation in clinical discourse / S. Pakhomov, T. Pedersen, C. G. Chute // AMIA Annu Symp Proc. – 2005. – P. 589–593.

Lexicographic sources :

17. *Hanych I. D.* Slovyk linhvistychnykh terminiv [Dictionary of linguistic terms] / I. D. Hanych, I. S. Oliinyk. – K. : Vyshecha shkola, 1985. – 360 s.
18. *Zevako V. I.* Slovynoch linhvistychnykh terminiv (na dopomohu studentovi-filolohu) [Glossary of linguistic terms for philology students] / V. I. Zevako. – Ternopil : Vydavn. viddil TEIPO, 2002. – 30 s.
19. Slovyk ukrainskoi movy [Dictionary of the Ukrainian language]: u 20 t. [Elektroni resurs] / NAN Ukrainy, Ukr. mov.-inform. fond. – K. : Naukova dumka, 2010. – Mode of Access : <http://lcorp.ulif.org.ua/Expls/>
20. Cambridge Dictionary [Electronic Resource]. – Mode of Access : <https://uk.glosbe.com>
21. Concise Oxford Dictionary of Linguistics [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.oxfordreference.com/view/10.../acref-9780199202720>
22. Crystal D. A Dictionary of Linguistics and Phonetics [Electronic Resource] / D. Crystal – Mode of Access : http://www.mohamedrabee.com/books/book1_3891.pdf
23. Dictionary of Medical Terms. – London : A&C Black, 2006. – 290 p.
24. Medical Abbreviations and Pharmaceutical Abbreviations Dictionary [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.medilexicon.com/abbreviations>
25. The Acronym Finder [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.acronymfinder.com>
26. The Free Dictionary: Dictionary Encyclopedia and Thesaurus [Electronic Resource]. – Mode of Access : <http://www.thefreedictionary.com/>

Соляненко Е. Л. Особенности образования и употребления аббревиатур медицинской терминологии в англоязычных историях болезней.

В статье проанализировано образование и употребление различных видов аббревиатур (сокращений) в англоязычных историях болезней. Акцентируется внимание на существовании различных взглядов лингвистов на классификацию и особенности образования сокращений лексических единиц медицинской англоязычной терминологии. Рассмотрены варианты употребления возможных

аббревиатур медицинских терминов, используемых при описании болезней пищеварительной, нервной, сердечно-сосудистой и дыхательной систем.

Ключевые слова: аббревиатура, медицинская терминология, сокращение английских медицинских терминов, англоязычные истории болезней, особенности употребления английских медицинских терминов.

Solianenko O. L. Formation and Usage Features of Medical Terminology Abbreviations in English Case Reports.

The article deals with various types of abbreviation usage in English medical case reports. The meticulous attention is paid to linguists' different view points on classification and reducing lexical units in medical terminology. The features of lexical and graphic medical abbreviations in English are highlighted. The phenomenon of abbreviation as a clipping (creation by shortening) and its types (apocope, apheresis, syncope and their word-forming combinations) is considered. The relevant examples of these reductions from English medical case reports are given. Some examples concerning Latin borrowing medical abbreviations are dealt with. Different types of graphic abbreviations for the same medical term are presented. Some variants of possible abbreviations of medical terms used in describing diseases of the gastrointestinal, nervous, cardiovascular and respiratory systems are explored.

Keywords: abbreviation, medical terminology, reduction of English medical terms, English medical case reports, peculiarities of using English medical terms.

УДК 81'373.612.2

Стоянова Е. В.
Шуменский университет
имени Епископа Константина Преславского,
Республика Болгария

ЭПОХАЛЬНОСТЬ МЕТАФОРЫ КАК КОГНИТИВНЫЙ ПРИЗНАК ЛИНГВОКУЛЬТУРНОЙ СИТУАЦИИ

В статье рассматривается метафора как синкретический способ представления лингвокультурной ситуации. Эпохальность в качестве принципа функционирования метафоры выступает когнитивным маркером лингвокультурной ситуации и понимается как свойство метафоры подчеркивать принадлежность к определенному времени путем кодирования восприятия эпохи и способа взаимодействия с реальностью. Посредством метафоры осуществляется отображение настроения эпохи, специфики мировидения национально-культурной общности в рамках того или иного временного среза. Метафорическая номинация предстает формой и средством выражения национального сознания.

Ключевые слова: метафора, эпохальность, сознание, лингвокультурная ситуация.

Интерес исследователей к метафоре не угасает на протяжении нескольких тысячелетий. Свидетельством этому является и современное изучение метафоры в рамках когнитивно-дискурсивной парадигмы, когда языковые явления рассматриваются в тесной связи с когнитивными процессами функционирования, хранения и структурирования информации, и оформления новой методологии как нового этапа постижения взаимодействия языка и мышления, языка и культуры (Н. Ф. Алефиренко, Н. Д. Арутюнова, А. Н. Баранов, М. Джонсон, И. М. Кобозева, Е. С. Кубрякова, Н. А. Кузьмина, Д. Лакофф, В. А. Маслова, М. В. Никитина, Е. О. Опарина, А. Ортони, П. Рикер, Э. Рош и др.). Метафора представляется сложным и многогранным феноменом мышления, культуры, языка и речи. Она действует на уровне языка, выполняя номинативную функцию и существуя в виде мертвой, то есть устойчивой, метафоры в его словарном запасе. Метафора функционирует на уровне